

Свири военна музика. Разговоръ съ капелника чехъ и последиците от него: князът обеща да увеличи заплатата на обучените български музиканти. Съ Стоилова приказвахъ за спирачното на Независимостъ, необходимо е — *elende Schwäche* [жалка слабостъ]. — *Träume bei Mond am Seestrand* [блъснувания при луна на морския бръгъ]. — Сутринта телеграфирахъ на Дринова да остави на страна Бургасъ и да дойде въ Ломъ. — Петър Станчевъ даде на Стоилова своята фотография съ подпись „въренъ до гробъ“.

10 юлий/28 юни, недълъ. Сутринта въ училището за плаване въ жъгла подъ морския носъ — водна змия въ вътрешния басейнъ. — Отидохъ въ града при страшна марана на „акта“ на реалната гимназия. — Тамъ бѣше събрано варненското българско общество, *assez distingué* [доста видни хора], Станчевъ, Д-ръ Христовъ съ госпожата си, Миланъ, Шоповъ (страшенъ глупакъ), нѣкакъвъ си македонецъ бѣжанецъ отъ Охрида, Д-ръ Йордановъ, нѣколко хубави дами (*riprisa*). Водосветъ (Симеонъ заминалъ вчера за Свищовъ), попътъ и даскалътъ, манипуляцията за изтриване ставаше съ жълта кърпа. Говори Пенчовъ. Раздадоха се свидетелствата. Пъхъ хоръ. *Antheil des Publicums* [участието на публиката]. Типоветъ на учениците, много сѫ отъ Кръклиненско [Лозенградско], има много и изъ Търновско, малко отъ самото Варненско. Страшна задушна марана въ залата. На края по покана на Пенчова казахъ и азъ нѣколко думи: радвамъ се, че съмъ тукъ — надѣвамъ се, че ученици, учители и жители никога не ще забравятъ двата принципа на образованитето и напредъкъ: първия, че човѣкъ никога се не насища отъ знания, ами колкото по-добра основа има и колкото повече знае, толкозъ е подобре за него. Тъй е и съ цѣли народи; и втори — любовта къмъ отечеството. Говорихъ и за значението на Варна за българщината. Изглежда, че бѣха приятно изненадани отъ тия мои думи. Следъ това останахъ малко въ учителската стая, гдето говорихме за сѫдбата на Мидхата, подиръ което се върнахъ назадъ. Като вървѣхъ съ Станчева по улицата срещнахъ Данова, ала нищо политическо не говорихъ съ него.

На обѣдъ бѣше Панаретъ Погониански, *ein gemüthlicher Alter* (aus Tîrnovo, paiderast) und der Livadiatürk [единъ въсълъ старецъ отъ Търново и турчинътъ отъ Ливадия]. Панаретъ се напи. Също и князъ Ухтемски, младиятъ кореспондентъ на Русь. Подиръ обѣдъ има стрелба въ цель. Турчинът бѣше като на небето. — Разговаряхъ съ капитанъ Рудевичъ, варненски воененъ началникъ. Много разуменъ човѣкъ. — Подиръ пладне писахъ съ Стоилова указите за министерството: Криловъ, външното министерство праздно, Теохаровъ, Желѣзовичъ (сѫщевременно и *dérant*), Иречекъ. — Следъ вечеря имаше воененъ хоръ. Войници пѣха руски пѣсни съ „буничукъ“ (бѣли опашки, звѣнчета, палячо на върха